

**Рекомендації асистенту вчителя, психологу,
вчителям–предметникам, класним керівникам щодо їх обов’язків
під час дистанційного навчання дітей з ООП**

1. Рекомендації асистенту вчителя.

Асистент вчителя, який є учасником команди психолого-педагогічного супроводу, забезпечує індивідуалізацію освітнього процесу для дитини з ООП та в умовах дистанційного навчання продовжує виконувати свої функції, визначені у посадовій інструкції, затвердженій керівником закладу, а також виконувати функції відповідно до примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини.

Отже в умовах організації дистанційного навчання асистент вчителя:

- організовує спільно з учителем/ями освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання;
- забезпечує навчання учня з особливими освітніми потребами, у тому числі за потреби здійснює в межах свого педагогічного навантаження індивідуальне підключення поза часом уроку, який здійснюється онлайн, та надає додаткові пояснення, виконує разом з дитиною домашні завдання, які були їй не зрозумілі;
- надає додаткові пояснення дитині щодо виконання матеріалу, який вивчається, та завдань в окремій онлайн кімнаті, забезпечує перевірку виконання таких завдань;
- забезпечує реалізацію індивідуальної програми розвитку в межах своєї компетенції, зокрема досягнення поставлених в програмі цілей навчання, завдань на період дії ІПР, забезпечення визначених ІПР потреб, тощо;
- забезпечує в межах компетенції реалізацію індивідуального навчального плану дитини (за наявності);
- забезпечує комунікацію закладу освіти та батьків (інших законних представників дитини) з метою організації навчання учнів з особливими освітніми потребами;
- координує дистанційне навчання з батьками (іншими законними представниками) дитини, у тому числі завчасно попереджає про зміни розкладу, необхідні навчально-дидактичні матеріали тощо;
- здійснює підготовку матеріалів для дистанційного навчання для учнів з особливими освітніми потребами, у тому числі консультує батьків щодо їх використання;
- забезпечує підготовку індивідуальних завдань та адаптацію навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей учня з урахуванням умов дистанційного навчання;

- забезпечує індивідуалізацію технологій дистанційного навчання з урахуванням особливих освітніх потреб, у тому числі обирає відповідні інструменти, консультує батьків щодо технічних особливостей їх використання з учнями з особливими освітніми потребами;

- асистує вчителю під час проведення дистанційних занять, зокрема допомагає вчителю під час поділу учнів на пари і групи в ZOOM-конференціях, може приєднуватись до будь-якої пари/групи в будь-який момент, допомагати та виправляти помилки, слідкувати за підняттям рук учнів, вмикати та вимикати мікрофони, включати демонстрацію екрану для показу презентацій та відео, слідкувати за чатом та відповідати на питання учнів та батьків, які виникають під час уроку;

- асистує вчителю при роботі з іншими учнями класу, які потребують першого рівня підтримки в закладі освіти, додаткових пояснень, індивідуального підходу, мають проблеми з опануванням матеріалу, у тому числі у зв'язку з перебуванням за кордоном чи на тимчасово окупованих територіях, відсутністю доступу до онлайн занять, наявністю психологічної травми;

- надає учню та його батькам (іншим законним представникам) рекомендації щодо дотримання норм при користуванні комп'ютерною технікою, щодо організації робочого місця дитини;

- спільно з іншими учасниками команди супроводу бере участь у розробленні ІПР;

- забезпечує ведення щоденника спостережень за дитиною з ООП з метою відстеження динаміки розвитку та оцінки рівня досягнення цілей навчання, зазначених в ІПР;

2. Рекомендації вчителям

- Зібрати всіх дітей на онлайн-заняття та залучити до спільної діяльності.
- Розробити уроки, з огляду на індивідуальні можливості кожної дитини.
- Створити презентацію для візуальної підтримки в засвоєнні матеріалу.
- Підібрати онлайн-інструменти для закріплення навчального матеріалу.
- Створити наочний матеріал для показу в онлайн-форматі.
- Запис відеозаняття для всіх дітей. Або відеозаняття для окремої дитини, якій треба пояснити простіше чи дати певну інструкцію або алгоритм.
- Домашні завдання.
- Найголовніше – турбуйтеся про себе. Від вас залежить, як будуть сприймати дистанційне навчання батьки, як вони будуть вірити у свою дитину, як вони будуть виконувати з нею всі домашні завдання, підтримувати її, сидіти поруч на онлайн-уроках.
- Пам'ятайте, що кожен ваш урок має відповісти на питання: «Чим я сьогодні зможу здивувати дитину або учнів у своєму класі?».
- Пам'ятайте, що вчитель – це наставник не тільки для учня, у період карантину вчитель є наставником для всієї сім'ї.

3. Рекомендації класним керівникам щодо роботи з батьками

- **Спокійний емоційний стан.** Часто батьки свій тривожний стан віддають дітям з ООП, тому ми, як учителі, маємо підтримати батьків, щоб вони натомість підтримали дітей з ООП.
- **Допомога та підтримка дитини з ООП.**
- **Допомога з онлайн- та офлайн-заняттями.** Є діти з ООП, які будуть сидіти самостійно і виконувати завдання, але здебільшого самостійно не можуть, їм потрібна допомога дорослого. Тож потрібно знайти момент, коли батьки можуть сісти поруч із дитиною й допомогти виконати завдання.
- **Підготовка матеріалів та наочності на уроки.** Вчителі попередньо погоджують матеріали й наочність, які необхідні на онлайн-уроці, і батьки все це готують.
- Батьки є каналом комунікації між учителем і дитиною з ООП та між дитиною з ООП і іншими дітьми в класі. **Важливо, щоб батьки стали нашими партнерами в навчанні.** Вчителям потрібно витратити більше часу, щоб налагодити співпрацю з батьками. Але це потрібно зробити, адже безпосередньо батьки вдома поруч із дитиною й можуть їй допомогти.

Як налагодити співпрацю з батьками:

- Підтримуйте батьків.
- Мотивуйте до спільного навчання з дітьми.
- Пояснюйте важливість навчання дитини в онлайн-форматі. Багато батьків не розуміють, що дитина зможе вчитися на онлайн-уроках, вони навіть у це не вірять – потрібно їм дати цю віру.
- Зробіть опитувальник для батьків щодо труднощів, з якими вони стикнулися під час карантину, та командно опрацюйте його.
- Спілкуйтеся з батьками телефоном, вони є каналом комунікації між вами та дитиною.
- Записуйте свій монолог для дитини та відправляйте батькам. Батьки, наприклад, не можуть мотивувати дитину сісти за навчання. Якщо ж батьки матимуть відео, на якому вчитель говорить, що «тобі все вдасться», «сядь, будь ласка, за комп'ютером, ми зараз будемо починати з тобою займатися», «тобі потрібно буде мене слухати, відповідати на запитання»
- дитина зрозуміє, що не тільки батьки вимагають від дитини навчатися, але є й інші дорослі, які її спонукають і мотивують до навчання.
- Не змушуйте батьків і не говоріть про те, що вони мусять навчати дитину. Батьки не вчилися в педагогічних університетах, вони не розуміють, як потрібно вчити дитину, тому спонукайте їх до спільного навчання, пояснюйте важливість.
- Будуйте стосунки з батьками, нехай вони будуть доброзичливими.

Пам'ятайте, що кожен із батьків перебуває на певній стадії горювання. Коли батьки народили дитину з інвалідністю, то вони отримали психологічну

травму. Тож часто в батьків опускаються руки, вони не вірять у силу дитини, вони в депресивному стані, заперечують онлайн-навчання. З карантинном усі ці стани загострилися і, звісно, батькам потрібна ваша підтримка, віра, впевненість у тому, що нам вдасться, якщо ми будемо працювати командою.

4. Рекомендації психологу

Батьків можуть підтримувати шкільні психологи. Було б чудово, якщо б психолог узяв на себе індивідуальні консультації з батьками. Психолог може продовжувати індивідуальні онлайн-заняття з дітьми, може спілкуватися з дітьми телефоном, а також проводити консультації для вчителів.

Ми, учителі, теж можемо тривожитися, панікувати, і нам теж інколи потрібна теж порада психолога. Тому звертайтеся до психолога про індивідуальні онлайн-консультації або робіть, наприклад, наприкінці кожного тижня супервізійні онлайн-зустрічі, коли ви будете зустрічатись і обговорювати всі ті емоції, почуття, які у вас виникли.

